

سوره حج (۲۲)

مدنی و شامل هفتاد و هشت آیه
بهنام خداوند بخشنده مهربان

ای مردم از خداوندتان بترسید، چون زلزله قیامت حادثه بزرگی است. (۱)
روزی که آن را ببینید، هر شیردهنده‌ای از بچهای که شیر می‌دهد غافل می‌شود و هر زن حامله‌ای بچه می‌اندازد و مردم را مست می‌بینی در صورتی که مست نیستند، ولی عذاب خدا سخت است. (۲)

عده‌ای از مردم بدون کمترین علمی درباره خدا بحث می‌کنند و از هر شیطان سرکشی پیروی می‌کنند. (۳)

مقرر شده که هر کس شیطان را به دوستی بگیرد، (شیطان) او را گمراه می‌کند و او را به عذاب آتش جهنم رهبری می‌نماید. (۴)

ای مردم، اگر از زنده شدن برای پس دادن حساب شك دارید، توجه داشته باشید که ما شما را از خاک و بعد از نطفه و بعد از علقه (به شکل زالو) بعد از مضغه شکل یافته و شکل نیافته آفریدیم، تا برای شما روشن کنیم که هر کاری را می‌توانیم بکنیم، و آنچه را بخواهیم تا وقت معین در رحم‌ها قرار می‌دهیم. بعد شما را به صورت بچهای از شکم مادر بیرون می‌آوریم تا به منتهای قدرت خود برسید. عده‌ای از شما می‌میرند و عده‌ای به پست‌ترین مرحله زندگی می‌رسند تا در اثر پیری بعد از دانستن، چیزی ندانند. زمین را خشک می‌بینی، اما وقتی باران را بر آن می‌فرستیم به حرکت درمی‌آید و رشد می‌کند و هر نوع گیاه قشنگ و نشاط انگیز می‌رویاند. (۵)
این‌ها برای این است که بدانید خدا حق است و مرده‌ها را زنده می‌کند و قدرت هر کاری را دارد. (۶)

و برای این‌که بدانید که قیامت آمدنی است و شکی در آن نیست و بدانید که خدا مرده‌ها را زنده می‌کند. (۷)

از (میان) مردم کسی است که بدون علم و هدایت و کتابی روشن درباره خدا بحث و بگومگو می‌کند. (۸)

با تکبر رویش را برمی‌گرداند تا مردم را از راه خدا منحرف کند. او در دنیا خوار خواهد بود و روز قیامت عذاب آتش جهنم را به او می‌چشانیم. (۹)
به او گفته می‌شود: این عذاب به‌خاطر کارهایی است که کردی و خدا به بندگان خود ظلم نمی‌کند. (۱۰)

از (میان) مردم کسی است که خدا را با دودلی بندگی می‌کند، اگر خیری به او برسد مطمئن می‌شود و اگر بلایی به او برسد، رو برمی‌گرداند و هم دنیا و هم آخرت را از دست می‌دهد. این ضرر واضحی است. (۱۱)

غیر از خدا چیزی را به کمک می‌خواند که ضرری به او نمی‌زند و نفعی به او نمی‌رساند. این گمراهی زیادی است. (۱۲)

کسی را به کمک می‌خواند که احتمال ضررش بیشتر از نفعش است. چه یاور و مددکار و چه همدم بدی است. (۱۳)

خدا افراد باایمانی را که کار درست بکنند وارد بهشت‌هایی می‌کند که نهرها در آن روان است.
خدا هر کاری که بخواهد می‌کند. (۱۴)

هر کس که خیال می‌کند که خدا در دنیا و آخرت به پیغمبر کمک نمی‌کند، طنابی به سقف ببندد و به گردن خود ببندد و بعد آن را قطع کند، و نگاه کند این نقشه‌اش چیزی را که باعث خشمش می‌شد از بین می‌برد؟ (۱۵)

ما به این طرز قرآن را به صورت آیات روشنی نازل کردیم و خدا هر کس را که بخواهد هدایت می‌کند. (۱۶)

خدا روز قیامت، درباره افراد باایمان (مسلمانانی که به رسالت پیغمبر و قرآن ایمان دارند) و یهودی‌ها و صابئی‌ها و مسیحیان و زرتشتیان و مشرکین، داوری می‌کند، چون خدا شاهد هر چیزی است. (۱۷)

آیا متوجه نشده‌ای که آنان که در آسمان‌ها و زمین هستند و خورشید و ماه و ستارگان و کوه‌ها و درختان و جانداران و عده زیادی از مردم، خدا را سجده می‌کنند (با تواضع و فروتنی مطابق قوانین خدا عمل می‌کنند) و عده زیادی هم سزاوار عذاب شده‌اند؟ هر کس را که خدا خوار کند، کسی وجود ندارد که او را گرامی سازد. چون خدا هر کاری که بخواهد می‌کند. (۱۸)

این‌ها دو گروه هستند که درباره خداوندشان به بحث پرداخته‌اند. برای افراد بی‌ایمان لباسی از آتش بریده شده و از بالای سرشان آب جوش روی آن‌ها ریخته می‌شود. (۱۹)

پوست و هر چه در شکمشان است با آن گداخته می‌شود. (۲۰)

و گرزهای آهنینی برای کوبیدن آن‌ها وجود دارد. (۲۱)

هر وقت بخواهند از شدت غم از جهنم خارج شوند، دوباره به آن برگردانده می‌شوند و به آن‌ها گفته می‌شود: عذاب آتش را بچشید. (۲۲)

خدا افراد باایمانی را که کار درست کرده‌اند وارد بهشت‌هایی می‌کند که در آن نهرها روان است.

در آنجا با دستبندهایی از طلا و مروارید آراسته می‌شوند و لباسشان در آنجا از حریر است. (۲۳)
آن‌ها به سوی سخنان پاک و راه خداوند سزاوار ستایش راهنمایی می‌شوند. (۲۴)

افراد بی‌ایمانی که مردم را از راه خدا و رفتن به مسجدالحرام، که آن را برای همه مردم چه ساکن آن چه مسافر، یکسان قرار دادیم، باز می‌دارند، و نیز به کسی که در آنجا به خاطر ظلم از حق منحرف شود، عذاب دردناکی می‌چشانیم. (۲۵)

وقتی را یادآوری کن که جای خانه کعبه را برای ابراهیم تهیه کردیم و به او گفتیم که چیزی را شریک من نساز و خانه مرا برای طواف‌کنندگان و نمازگزاران و رکوع‌روندگان و سجده‌کنندگان پاک ساز. (۲۶)

و در بین مردم اعلام حج کن تا پیاده و سواره بر هر شتر لاغری از هر راه دوری پیش تو بیایند، (۲۷)

تا شاهد منافعی که برای آن‌ها وجود دارد باشند و اسم خدا را (به هنگام ذبح)، در روزهای معلومی، بر چهارپایانی که خدا روزی آن‌ها ساخته ذکر کنند. پس، از آن بخورید و به درماندگان فقیر بخورانید. (۲۸)

بعد باید آلودگی‌هایشان را از بین ببرند و به نذرهایشان وفا کنند و دور خانه کعبه بگردند. (۲۹)
این احکام حج است. هر کس مقررات خدا را بزرگ شمارد کارش پیش خداوندش برای او بهتر

است. گوشت چهارپایان برای شما حلال است، غیر از آنچه بر شما خوانده می‌شود. بنابراین از پلیدی بت‌ها و از سخن دروغ دوری کنید. (۳۰)

حقیقت‌خواه و موحد باشید و چیزی را شریک خدا نسازید. کسی‌که چیزی را شریک خدا سازد، مثل این است که از آسمان افتاده باشد و پرنده‌ای او را برباید یا باد او را به جای دوری پرت کند. (۳۱)

این حقیقت است و کسی‌که شعائر خدا را بزرگ شمارد، مسلماً کارش ناشی از تقوای قلبی است. (۳۲)

در چهارپایان برای شما، تا زمان معینی، منافی وجود دارد و محل قربانی آن‌ها خانه کعبه است. (۳۳)

برای هر امتی در مورد قربانی آدابی قرار دادیم، تا نام خدا را بر چهارپایان زبان‌بسته‌ای که خدا روزیشان کرده بخوانند. معبود شما (کسی‌که در مقابل او احساس یا ابراز کوچکی کنید و بنده و مطیع محض و بدون چون و چرای دستوره‌ای او باشید) معبود واحدی است. بنابراین تسلیم او باشید. به افراد فروتن مژده بده. (۳۴)

افرادی که وقتی نام خدا ذکر شود، دلشان بیمناک می‌شود و در مقابل مصیبت‌هایی که به آن‌ها می‌رسد صبور هستند و نماز برپا می‌کنند و از آنچه روزیشان کردیم انفاق می‌کنند. (۳۵)

قربانی کردن شتران تنومند را برایتان از شعائر خدا قرار دادیم. خیر شما در آنست. در حالی‌که به صف ایستاده‌اند نام خدا را بر آن‌ها بخوانید و وقتی به پهلو غلتیدند از آن‌ها بخورید و به فقیر و تقاضاکننده بخورانید. بدینسان چهارپایان را رام شما ساختیم، شاید سپاسگزاری کنید. (۳۶)

گوشت و خون آن‌ها هرگز به خدا نمی‌رسد، این تقوای شماست که به او می‌رسد. بدینسان آن‌ها را رام شما کرد تا خدا را به‌خاطر این‌که راهنماییتان کرد بزرگ شمارید و به نیکوکاران مژده بده. (۳۷)

خدا از مؤمنان دفاع می‌کند. خدا هیچ خیانتکار قدرشناسی را دوست ندارد. (۳۸)

به کسانی‌که مورد حمله و جنگ قرار گرفته‌اند به علت این‌که مورد ظلم واقع شده‌اند اجازه جنگ داده شده و خدا قادر به یاری کردن و پیروزی ساختن آن‌ها است. (۳۹)

افراد مظلومی که فقط به‌خاطر این‌که گفتند: صاحب‌اختیار ما (ارباب ما) خدا است، بناحق از شهر و دیارشان اخراج شدند. اگر خدا جلوی بعضی از افراد را به‌وسیله عده دیگری نمی‌گرفت، دیرها و کلیساهای و کنیسه‌ها و مسجدهایی که در آن نام خدا زیاد گفته می‌شود، ویران می‌شد. خدا کسی را که به او یاری کند یاری می‌کند. خدا قوی و تواناست. (۴۰)

آن‌ها افرادی هستند که اگر آن‌ها را در زمین به قدرت برسانیم نماز را به پا می‌دارند و زکات می‌دهند و امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند، و پایان کارها به دست خداست. (۴۱)

اگر تو را به دروغ‌گویی متهم می‌کنند مهم نیست، قوم نوح و عاد و ثمود هم قبل از تو پیغمبران را به دروغ‌گویی متهم کردند. (۴۲)

قوم ابراهیم و قوم لوط هم همین‌طور. (۴۳)

قوم شعیب هم همین‌طور. موسی هم به دروغ‌گویی متهم شد. اما من به افراد بی‌ایمان مهلتی دادم، بعد آن‌ها را مجازات کردم. نگاه کن که مجازات من چگونه بود. (۴۴)

چه بسیار شهرهایی که مردمش ظالم بودند و ما آن‌ها را نابود کردیم. خرابه‌های آن‌ها که

سقف‌هایشان فرو ریخته، و چاه‌های آب بدون استفاده، و آثار قصرهای محکم از آن‌ها باقی است. (۴۵)

آیا در زمین گردش نکردند تا دلی داشته باشند که با آن بفهمند یا گوشی که با آن بشنوند. چشم‌ها کور نیست ولی دل‌هایی که در سینه است کور است. (۴۶)

(با تمسخر) از تو می‌خواهند که عذاب هر چه زودتر بر آنان وارد شود، در صورتی که خدا بر خلاف وعده‌ای که داده عمل نمی‌کند. ولی يك روز پیش خداوند تو مثل هزار سالی است که شما حساب می‌کنید. (۴۷)

چه بسیار شهرهایی که ظالم بودند و ما به آن‌ها مهلت دادیم، بعد آن‌ها را دچار عذاب کردیم. بازگشت همه پیش من است. (۴۸)

بگو: ای مردم، من برای شما فقط هشدار دهنده‌ای هستم که به طور روشن هشدار می‌دهم. (۴۹) کسانی که ایمان آوردند و کار درست کردند، آمرزش و روزی پرارزشی دارند. (۵۰) و کسانی که برای انکار آیات ما کوشش می‌کنند، اهل جهنم هستند. (۵۱)

هیچ فرستاده و پیغمبری قبل از تو نفرستادیم مگر این‌که وقتی آرزو و تقاضا می‌کرد شیطان در تمنای او وسوسه می‌کرد (کم‌حوصلگی به خرج می‌داد)، اما خدا چیزی را که شیطان وسوسه می‌کرد از بین می‌برد و خدا آیاتش را محکم می‌سازد. خدا دانا و حکیم است. (۵۲)

تا وسوسه‌های شیطانی را برای کسانی که مرض و غرضی در دلشان دارند و دلشان سخت است وسیله آزمایش قرار دهد. مسلماً کسانی که ظلم می‌کنند دشمنی شدیدی با حقیقت دارند. (۵۳) تا دانشمندان بدانند که قرآن حق و از جانب خداوندت می‌باشد و به آن ایمان بیاورند و دل‌هایشان با آن نرم شود. خدا افراد باایمان را به راه راست هدایت می‌کند. (۵۴)

افراد بی‌ایمان همیشه درباره قرآن شك می‌کنند تا آن‌که ناگهان روز قیامت یا عذاب روز بی‌پایان سراغ آن‌ها بیاید. (۵۵)

فرمانروایی آن روز با خدا است و بین مردم حکم می‌کند، و افراد باایمانی که کار درست کرده‌اند در بهشت‌های پر نعمت خواهند بود. (۵۶)

و افراد بی‌ایمان که منکر آیات ما شدند، عذاب خوارکننده‌ای دارند. (۵۷) و کسانی که در راه خدا مهاجرت کردند و کشته شدند یا مردند، خدا به آن‌ها روزی خوبی می‌دهد، چون بهترین روزی دهندگان است. (۵۸)

یقیناً خدا آن‌ها را وارد جایی می‌کند که می‌پسندند. خدا دانا و بردبار است. (۵۹)

آری، این‌طور است، کسی که مورد ظلم قرار گرفته اگر به اندازه‌ای که به او ظلم شده ظالم را مجازات کند، بعد دوباره مورد ظلم قرار گیرد، خدا حتماً او را کمک می‌کند. چون خدا بخشنده و آمرزنده است. (۶۰)

این‌کار به این دلیل است که خدا شب را داخل روز و روز را داخل شب می‌کند و خدا شنوا و بینا است. (۶۱)

این به دلیل این است که خدا حق است و چیزهایی که غیر از او می‌خوانند باطل است و خدا بلندمرتبه و بزرگ است. (۶۲)

آیا ندیدی که خدا باران را از آسمان نازل می‌کند و زمین با آن سبز می‌شود؟ خدا دقیق و آگاه است. (۶۳)

آنچه در آسمان‌ها و زمین است مال خداست و (فقط) خداست که بی‌نیاز و قابل ستایش است. (۶۴)

آیا ندیدی که خدا آنچه در زمین است در اختیار شما گذاشته و کشتی به فرمان او در دریا حرکت می‌کند و از افتادن آسمان بر روی زمین جلوگیری می‌کند، مگر به اذن خودش (بعضی از شهاب‌ها به زمین می‌افتند)، چون خدا نسبت به مردم رئوف و مهربان است. (۶۵)
او کسی است که شما را زنده کرد، بعد جان شما را می‌گیرد، و بعد شما را زنده می‌کند. انسان قدرشناس است. (۶۶)

برای هر امتی آداب و رسومی قرار دادیم که به آن عمل می‌کنند، بنابراین در کار دین با تو کشمکش و بحث نکنند. مردم را به راه خداوندت دعوت کن. تو بر راه درستی قرار داری. (۶۷)
اگر با تو بگومگو کردند، بگو: خدا از کارهایی که می‌کنید اطلاع کامل دارد. (۶۸)
خدا روز قیامت بین شما درباره آنچه که در آن اختلاف نظر داشتید حکم می‌کند. (۶۹)
آیا نمی‌دانی که خدا آنچه در آسمان‌ها و زمین است می‌داند؟ همه آن‌ها در کتاب ثبت است. این‌کار برای خدا آسان است. (۷۰)

غیر از خدا چیزی را بندگی می‌کنند که هیچ دلیلی برای آن نازل نشده و علمی به آن ندارند. کسانی که ظلم می‌کنند یاوری نخواهند داشت. (۷۱)
وقتی آیات روشن ما بر آن‌ها خوانده شود، در صورت افراد بی‌ایمان خشم و ناراحتی را می‌بینی. نزدیک است به کسانی که آیات ما را برای آن‌ها می‌خوانند حمله کنند. بگو: آیا شما را از چیزی بدتر از این خبردار کنم؟ از جهنمی که خدا به افراد بی‌ایمان وعده داده است. جهنم جای بدی است. (۷۲)

ای مردم، مثلی زده شده به آن گوش دهید: کسانی را که غیر از خدا به کمک می‌خوانید هرگز مگسی را خلق نمی‌کنند، اگر چه برای آن متحد شوند، و اگر يك مگس چیزی را از آن‌ها برباید نمی‌توانند آن را از چنگ مگس درآورند. طالب و مطلوب هر دو ضعیف هستند. (۷۳)
آن طور که باید خدا را بشناسند، شناختند. چون خدا (بسیار) قدرتمند و توانا است. (۷۴)
خدا از فرشتگان و از مردم رسولانی انتخاب می‌کند، چون خدا شنوا و بینا است. (۷۵)
آنچه جلو و آنچه پشت سر آن‌ها است می‌داند، و کارها به سوی خدا برگردانده می‌شود. (۷۶)
ای افراد باایمان، رکوع و سجده کنید و خداوندتان را بندگی (اطاعت محض) کنید و کار خوب بکنید تا رستگار شوید. (۷۷)

و در راه خدا، آن طور که سزاوار جهاد در راه اوست، جهاد کنید. او شما را انتخاب کرد و در دین مشکلی برای شما قرار نداده. این آیین پدرتان ابراهیم است. او شما را قبلاً و در این دوره مسلمان (یعنی کسی که تسلیم حکم خداست) نامیده، برای این‌که پیغمبر شاهد بر شما باشد و شما شاهد بر مردم باشید. بنابراین نماز را به پا دارید و زکات بدهید و (فقط) به خدا توسل جوید، او مولای شماست، چه مولای خوبی و یاور شایسته‌ای. (۷۸)